

HELGOLAND

22 t/m 27 oktober 2020

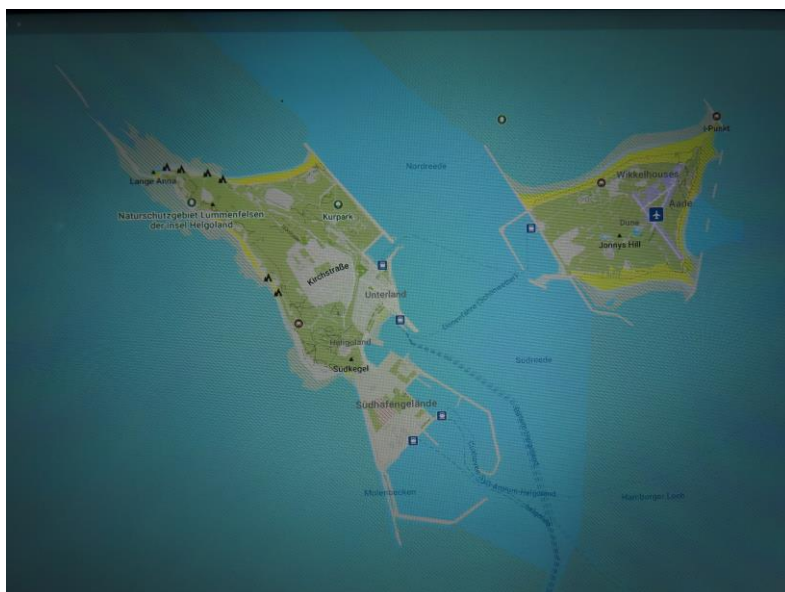
Vogelen op het Nordstrand (foto: Bram Ubels)

Georganiseerd door:

**BIRDING
BREAKS**

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 – 22 oktober: verzamelen in Cuxhaven.

Deze vogelreis vindt plaats tegen de achtergrond van de corona-pandemie. Waar dit jaar voor veel mensen vakanties en mooie reizen niet door konden gaan, was deze trip naar Helgoland een reis die Birding Breaks wél door kon laten gaan, uiteraard met inachtneming van alle veiligheidsmaatregelen. Voor Duitsland betekent dit dat iedereen op het moment van binnenkomst in het land moet beschikken over een zogenaamde non-covid verklaring, niet ouder dan 48 uur. Alle deelnemers reizen zelfstandig naar Cuxhaven.

Daar, in één van de twee hotels in Cuxhaven, komen we om 17.00 uur bij elkaar. Iedereen is veilig aangekomen. In een grote kring, op anderhalve meter afstand van elkaar, maken we kennis met elkaar. We horen van elkaar wat de wensen en de verwachtingen zijn, de stemming is prima. Zonder uitzondering zijn we blij dat er eindelijk weer gevogeld kan worden!

Het programma voor de trip wordt doorgenomen, alle praktische zaken zoals bv. de boottocht, inmiddels is er een app-groep aangemaakt: we zijn er klaar voor!

Dag 2 – 23 oktober: vaartocht naar Helgoland, eerste middag vogelen op Mittelland.

Als we 's ochtends naar buiten kijken zien we dat het fris en helder herfstweer is, heerlijk! Na een stevig Duits ontbijt verzamelen we om 9.30 uur bij de boot. De geplande overtocht per catamaran bleek niet door te gaan (corona), co-gids Bram en ik hadden een dag eerder al deze boot geregeld: de enige die nu nog vaart naar Helgoland. We vinden het eigenlijk béter, want op deze boot kun je op het dek staan, bij de catamaran hadden we binnen moeten zitten. En zo'n boottocht is juist mooi om zeevogels te zien.

In de haven zelf zien we de eerste vogels: er vliegen Sijsjes en Koperwieken over, we zien een groep Brandganzen overvliegen, op de pier Grote Mantelmeeuw en Blauwe Reiger. Nadat we een hele serie formulieren hebben ingevuld, mogen we de boot op en posteren we ons het dek. Om 10.15 uur begint de vaartocht van twee en een half uur. Het waait flink! Vanaf de boot zien we meerdere Zeekoeten, Eiders en Zwarte Zee-eenden. Ook meeuwen komen voorbij, waarbij de Dwergmeeuwen de meeste waardering krijgen: wát een beauties, zeker in dit mooie najaarslicht! Maar op volle zee ook een eenzame Witte Kwikstaart, een groepje van 5 Strandleeuwerikken en een groepje Kanoeten (na raadplegen van de foto's zijn we het eens over de determinatie)

Na aankomst op het eiland lopen we naar het hotel, de bagage wordt voor ons vervoerd. Na het inchecken hebben we tijd voor een eerste verkenning van het eiland. Er zijn de afgelopen dagen een paar leuke soorten op Helgoland gezien, en die willen we wel even 'meepikken'.

Doelsoort nummer één is de Westelijke Baardgrasmus, een vrouwtje, zij zou er al enkele dagen zitten. Daarvoor lopen we naar Mittelland, het gebied ten zuid-oosten van het dorp. Er zijn veel meer vogelaars op het eiland, en zo horen op welke plek we moeten zoeken: een braamstruweel tegen een helling. Terwijl om ons heen Koperwieken en Kramsvogel invallen, wachten we gespannen af. Het duurt niet heel lang of de vogel wordt gespot. Eerst even kort, telkens weer op een ander plekje: de vogel verplaatst zich snel

Westelijke Baardgrasmus (foto: Paul van Pelt)

door het struweel. Maar uiteindelijk krijgt iedereen haar goed te zien: de eerste goede soort is binnen! Zo lopen we verder naar Kringel, de kuststrook ten zuiden van Mittelland. Hier zit een Bonte Tapuit. De vogel bevindt zich op en bij de golfbrekers en laat zich mooi zien. Tweede goede soort! Er worden klasse foto's geschoten. Op zee zwemt nog een Grijze Zeehond en aan de waterkant scharrelen nog een Oeverpieper en een Steenloper.

Bonte Tapuit met Graspieper

Het begint al te schemeren als we terug lopen naar het hotel. Onderweg zien we nog een Vuurgoudhaan (de enige van de trip) en in de haven zwemt een Alk. In het dorp genieten we –verspreid over het Italiaans restaurant- van het diner en kijken terug op een geslaagde eerste dag.

Dag 3 – 24 oktober: Grosse Treppe, Nordstrand en Lange Anna

Na een stevig ontbijt hebben we een hele dag om over het eiland te struinen. We beginnen bij de zogenaamde Grosse Treppe, één van de bekende goede plekken van het eiland. De struiken hier hebben al heel wat mooie soorten opgeleverd. We lopen in twee groepjes.

Al snel krijgen we een zangertje met een knalgele wenkbrauwstreep in beeld. Spannend: dat moet óf een Bladkoning óf een Pallas Boszanger zijn. Het duurt maar even of we zien ook de gele stuit en de middenkruinstreep: Pallas Boszanger! Wat een mooie soort en ook een gave vondst! Een mooie start van de dag!

Vanuit het dorp dalen we langzaam af naar het lager gelegen deel aan de noordoostkant van het eiland. We checken ieder bosje: overal zien we Zwartkoppen, Koperwieken, Kramsvogels, Vinken.. In de bosjes langs de kade vinden we een Siberische Tjiftjaf. Via de app-groep van Helgoland krijgen we telkens leuke soorten door, maar we hebben nu zelf ook al twee leuke soorten kunnen melden! Het Nordstrand is beroemd om de vele vogels die foerageren op het rottende zeewier. We besluiten om hier te lunchen, in de luwte van de duinen.

Altijd goed om rustig op één plek te blijven, zoals we dat nu dus ook doen, je ziet dan méér. Vanaf onze lunchplek zien we een Tapuit, Paarse Strandlopers, een Bonte Strandloper (die zich van erg dichtbij laat zien en fotograferen), Zilverplevieren en Rosse Grutto's. Verderop op het strand is een bont gezelschap aan vogels bezig in het zeewier: tientallen Spreeuwen, Zanglijsters, veel Graspiepers en een enkele Oeverpieper, Grote Mantelmeeuwen, hybride Zwarte/Bonte Kraaien... het loopt allemaal door elkaar. We spotten nog een Grote Gele Kwikstaart en Roodborsttapuiten. Erg fijn om samen de tijd te nemen om de vogels goed te kunnen bekijken.

Het volgende doel was naar boven, naar het Oberland, om op de noordwestelijke punt de Lange Anna te kunnen zien. Dit is de markante rotspilaar die je op veel afbeeldingen van Helgoland ziet. Naar verluid is ie hol aan de achterkant, en zal ie ooit instorten, maar wanneer...? Na het beklimmen van een lange trap komen we boven aan en worden we letterlijk gegrepen door de wind... Bovenop de rots waait het niet alleen erg hard, maar we zien ook een bui aankomen. Imposant, de Lange Anna. Bram spot beneden op de pieren een aantal Kuifaalscholvers tussen de Aalscholvers. Lang kunnen we daar niet van genieten, want het begint te regenen, hárd te regenen.. De meeste deelnemers geloven het wel en gaan terug naar het hotel.

Een klein groepje blijft toch vogelen, de regen stopte al snel. Zij voegen Veldleeuwerik en Kleine Barmsijs toe aan de groepslijst. Beneden aangekomen bij de haven zien ze op een veldje een aantal fotografen op hun buik liggen. Daar moet iets te zien zijn, en dat klopte: een mooie IJsgors liet zich van dichtbij zien en fotograferen. Na een berichtje in onze appgroep sloten ook de andere deelnemers zich hierbij aan.

In ons hotel vulden we groepslijst in, waarna we in een Armeens restaurant gingen dineren. Het was weer een mooie dag.

Dag 4 – 25 oktober: vogelen in de luwte

Vandaag zouden we naar buureiland Düne, maar door verwachte regen en harde wind besluiten we dat een dag uit te stellen. De regen belet ons overigens niet om te gaan vogelen, en we zorgen er voor dat we in de luwte blijven, de rots vangt de harde wind op.

Om 9 uur verzamelt de groep zich voor het hotel, gehuld in regenpakken, klaar voor de strijd! We begonnen net als gister op de Grosse Treppe. De Pallas Boszanger blijkt nog steeds aanwezig, en laat zich nu erg mooi zien. Bij de Norderhafen blijkt ook de IJsgors nog aanwezig te zijn. Beter licht dan gister, dus de vogels wordt uitgebreid gefotografeerd.

Pallas Boszanger (foto: Paul van Pelt)

Het zou de hele dag regenen, maar dat valt reuze mee. Na een uur kunnen in elk geval de regenbroeken weer uit. Vanaf de kade spot Bram een Zwarte Zeekoet. Deze soort verblijft in een klein aantal bij Helgoland, maar we hadden 'm nog niet eerder gezien. De vogel is meer ónder dan bóven water, dus het kost wat moeite voordat iedereen 'm gezien heeft.

We lunchen vandaag in het hotel, ook om een beetje op te warmen. 's Middags gaan we in een strakke lijn richting Nordstrand. De massa vogels van een dag eerder is er nog steeds. Vanaf het strand zien we (ver weg) een Kleine Jager langs vliegen, dichterbij een Rosse Franjepoot. Deze vliegt snel voorbij, en wordt jammer genoeg niet door iedereen gezien. Als afsluiter van de dag gaat een deel van de groep naar Klingel, waar eerder vandaag Sneeuwgorzen werden gezien. Dat lukt ons helaas niet.

De hemel kleurt rood als we terug lopen naar het hotel. Het diner is en smaakt ons uitstekend. Morgen Düne, zeker weten!

Dag 5 – Düne.

Het eiland Düne heeft ooit aan het hoofdeiland vastgezet, maar is in 1720 door een zware storm gescheiden. Het is een min of meer begroeide zandplaat, en is beroemd om de rustende Grijze en Gewone Zeehonden. Het heeft een vliegveld en een bungalowpark.

Het is koud als we om half 10 in de boot stappen dat ons naar Düne moet brengen. De boot is zeker niet vol, en we verbazen ons erover dat er 150 personen mee moeten kunnen.

Aangekomen op Düne worden eerst de pieren van de haven gecheckt. Er zitten een aantal meeuwen, met twee leuke soorten: een adulte Geelpootmeeuw en een onvolwassen Pontische Meeuw, een mooie aanvulling op de groepslijst! We zijn dan al vlak bij het strand waar Grijze Zeehonden liggen. We moeten 30 meter afstand houden, maar dan nog staan we er voor ons gevoel bovenop. Een werkelijk prachtig schouwspel: zo'n 150 tot 200 zeehonden, de meeste liggen, een aantal spelen in het water, er wordt wat geduwd, ze roepen wat....erg fraai! Alle deelnemers genieten hier zéér van.

Grijze Zeehond

Daarna lopen we het eiland op, richting een zoetwaterplasje. Op meerder plekken horen we Waterrallen roepen, een groepje Strandleeuwerikken vliegt over. Dan krijgen we een melding van een IJsdruiker aan de noordkant van het eiland. We besluiten daar prioriteit aan te geven. We moeten daarvoor óm het vliegveld heen lopen. Daar wordt overigens nog wel een Boomleeuwerik gespot. Aangekomen bij zee blijkt het lastig de IJsdruiker terug te vinden. De aanwezige vogelaars melden dat ie van ons afzwemt, en al ver weg is... Dan landt er een groepje Strandleeuwerikken vlakbij, en dat maakt het allemaal weer goed. Deze bijzondere wintergasten laten zich goed zien. Nieuw voor de lijst zijn ook drie Bontbekplevierer.

We lunchen in een mooie uitspanning aan het strand, en ook vandaag: ópwarmen!

Na de lunch gaan we naar de oostkant van het eiland waar een 'Shellente' is gemeld: dit blijkt een Brilduiker, we dachten aan Bergeend (best lastig, al die Duitse vogelnamen die langskomen op de app...!) Aan deze kant van het eiland ligt ook een groep Gewone Zeehonden. De Grijs Zeehond is duidelijk de baas: de Gewone Zeehonden gaan vol ontzag aan de kant voor de paar Grijs die daar ook aanwezig zijn.

We willen de dag afsluiten bij de groet groep Grijs Zeehonden, maar dan komt er een melding van een Vale Gierzwaluw, die naar het hoofdeiland zou zijn gevlogen. Dat doet ons besluiten om de boot van 4 uur terug te nemen, zodat we nog even tijd hebben om naar de Vale Gierzwaluw te zoeken. Als we zijn terug gevaren zoekt een deel van de groep een hoge plek op in Mittelland. Het begint dan al te schemeren, en in de harde wind kost het ons moeite om te blijven staan. De Vale Gierzwaluw wordt door ons niet meer gezien....

We sluiten de dag af met een diner in het dorp, de laatste van de trip. We kijken alvast terug op onze dagen op Helgoland.

Dag 6 – laatste dag, Lange Anna en terugreis

Vandaag waait het zo mogelijk nóg harder dan de dagen daarvoor. Het is wel mooi helder weer. Omdat we vanmiddag terugvaren hebben we tot een uur of 3 om te vogelen. Wat iedereen in ieder geval wil is de Lange Anna nog een keer zien, maar dan zonder regen. We lopen met de wind in de rug over het Oberland. Het eiland lijkt leeggeblazen door de wind, we zien weinig vogels. Er komt een melding van een IJsdruiker op de Nordreede, het noordelijk deel van de zee tussen Helgoland en Düne. Een deel van de groep zoekt een plek in de luwte om van bovenaf met onze telescopen de zee af te speuren. We vinden de vogel terug, in mooi licht is ie telkens kort boven water te zien.

Als we doorlopen richting Lange Anna komt Tiny ons tegemoet, ze meldt dat ze 100en Zeekoeten op de kliffen heeft gezien. En inderdaad, als we daar aankomen zien we rijen Zeekoeten op de smalle richels van de kliffen. Ze zitten in de volle zon en laten zich erg mooi bekijken. Dat kijken valt overigens niet mee, want op de rand van de kliffen worden we bijkans weggeblazen, we kunnen onze kijkers nauwelijks stil houden. Op de kliffen zien we ook de nu onbewoonde nesten van Jan van Genten. In veel nesten zijn delen van visnetten verwerkt, van afval op zee dus. Dat ziet er niet bepaald fraai uit.

Een deel van de groep gaat daarna naar beneden naar het Nordstrand, om daar in de luwte te kunnen lunchen. Maar ze moeten de trap ook weer op naar boven, want bij een koeienschuur op het Oberland wordt een Dwerggors gemeld. De vogel blijkt zich goed te kunnen verstoppen, maar uiteindelijk krijgen de meeste deelnemers 'm wel te zien.

Daarna loopt iedereen richting hotel, waar we verzamelen om gezamenlijk naar de boot te lopen. De boot vertrekt aan het einde van de middag, een paar diehards staan dan nog even aan dek, maar ook zij gaan dan naar beneden. Tegen zeven uur 's avonds komen we aan in Cuxhaven, het eindpunt van een mooie trip.

Tot slot:

De voorlaatste avond hebben we gezamenlijk terug gekeken op deze vogelreis naar Helgoland. De reacties van de deelnemers waren positief: we keken terug op een paar heerlijke vogeldagen op een bijzondere bestemming. Het fijne van Helgoland is dat alles te voet wordt gedaan, de afstanden zijn klein, alles is te belopen. Dat geeft een relaxte sfeer. Voeg daarbij het eilandgevoel en het bijzondere van de najaarstrek met Graspiepers die zo tam zijn dat ze over je schoenen lopen. Voor iedereen gold dat het zo fijn was om in deze corona-tijd éindelijk weer naar buiten te kunnen gaan en te kunnen vogelen.

We hebben een aantal goede soorten gezien, zoals Westelijke Baardgrasmus, Bonte Tapuit, Pallas Boszanger, IJsgors en Dwerggors. De zeehonden op Düne en de Zeekoeten op de kliffen waren ook fantastisch, en natuurlijk genoten we ook van de meer gewone soorten als Strandleeuwerik, Roodkeelduiker en Smelleken. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er op Helgoland in oktober meer vogels zouden moeten zijn. De aanhoudende harde zuid-zuidwesten wind heeft er voor gezorgd dat er nauwelijks aanvoer van vogels was.

De sfeer in de groep was meer dan uitstekend. Iedereen was coöperatief en hield zich aan de coronaregels, het liep allemaal erg prettig. Ik wil bij deze dan ook –nogmaals– alle deelnemers danken voor hun positieve bijdrage aan het slagen van deze vogelreis. En van mijn kant speciale dank aan Bram Ubels, die als tweede gids meeging. Zijn ongelooflijk scherpe blik en dito gehoor hebben ons een aantal mooie soorten opgeleverd.

Ook dank aan het team van BirdingBreaks: de organisatie van deze vogelreis was super, zeker tegen de achtergrond van de corona.

Lieuwe van Welie, november 2020

Zeekoeten

Paarse Strandloper

...beetje winderig...

Turen over zee vanaf Dune

Op weg naar Dune (foto Marleen Bruynooghe)

(foto Marleen Bruynooghe)

Zanglijster (foto Marleen Bruynooghe)

Grijze Zeehonden (foto Marleen Bruynooghe)

(foto's Marleen Bruynooghe)

Checklist Helgoland

22 t/m 27 oktober 2020

**BIRDING
BREAKS**

	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	IOC-status	23	24	25	26	27
1	Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>		x	x			
2	Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos</i>		x	x	x	x	x
3	Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>					x	
4	Eider	<i>Somateria mollissima</i>	Bijna bedreigd	x	x	x	x	x
5	Zwarte Zee-eend	<i>Melanitta nigra</i>		x			x	
6	Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>					x	
7	Houtduif	<i>Columba palumbus</i>		x	x	x	x	x
8	Turkse Tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>		x	x	x	x	x
9	Waterral	<i>Rallus aquaticus</i>					x	
10	Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>					x	
11	Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria</i>			x			
12	Zilverplevier	<i>Pluvialis squatarola</i>			x		x	
13	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i>					x	x
14	Rosse Grutto	<i>Limosa lapponica</i>	Bijna bedreigd		x	x	x	
15	Steenloper	<i>Arenaria interpres</i>		x		x	x	x

16	Kanoet	<i>Calidris canutus</i>	Bijna bedreigd	x					
17	Drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>						x	
18	Bonte Strandloper	<i>Calidris alpina</i>			x	x			x
19	Paarse Strandloper	<i>Calidris maritima</i>			x	x	x	x	x
20	Rosse Franjepoot	<i>Phalaropus fulicarius</i>	Zeldzaam			x			
21	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla</i>	Kwetsbaar	x				x	x
22	Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>		x	x	x	x	x	x
23	Dwergmeeuw	<i>Hydrocoloeus minutus</i>		x					
24	Stormmeeuw	<i>Larus canus</i>		x	x	x	x	x	x
25	Grote Mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>		x	x	x	x	x	x
26	Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>		x	x	x	x	x	x
27	Pontische Meeuw	<i>Larus cachinnans</i>						x	
28	Geelpootmeeuw	<i>Larus michahellis</i>						x	
29	Kleine Mantelmeeuw	<i>Larus fuscus</i>		x	x			x	x
30	Kleine Jager	<i>Stercorarius parasiticus</i>				x			
31	Zeekoet	<i>Uria aalge</i>		x	x	x			x
32	Alk	<i>Alca torda</i>	Bijna bedreigd	x	x	x	x		
33	Zwarte Zeekoet	<i>Cephus grylle</i>				x			
34	Roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>			x	x	x		
35	IJsduiker	<i>Gavia immer</i>	Zeldzaam						x
36	Jan-van-gent	<i>Morus bassanus</i>		x	x	x			
37	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>		x	x	x	x	x	x
38	Kuifaalscholver	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>			x			x	
39	Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>		x	x	x	x		
40	Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>		x	x	x	x	x	x
41	Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>				x			x
42	Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>		x	x	x	x	x	x
43	Smelleken	<i>Falco columbarius</i>			x	x	x	x	x
44	Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>			x			x	
45	Ekster	<i>Pica pica</i>			x	x	x	x	x
46	Kauw	<i>Coloeus monedula</i>		x	x	x	x	x	x
47	Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>		x	x	x	x	x	x
48	Bonte Kraai	<i>Corvus cornix</i>		x	x	x	x	x	x
49	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>		x	x	x			x
50	Koolmees	<i>Parus major</i>			x	x			
51	Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea</i>						x	
52	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>		x	x			x	x
53	Strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris</i>		x				x	x
54	Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>		x		x			x
55	Pallas' Boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Zeldzaam		x	x			
56	Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>		x	x			x	x
57	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>		x	x	x			x
58	Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>		x					

59	Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>		x	x	x	x	x
60	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>		x	x	x		x
61	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>		x	x	x	x	x
62	Merel	<i>Turdus merula</i>		x	x	x	x	x
63	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>		x	x	x	x	x
64	Koperwiek	<i>Turdus iliacus</i>	Bijna bedreigd	x	x	x	x	x
65	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>		x	x	x	x	x
66	Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>		x	x	x	x	x
67	Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>			x	x	x	x
68	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>			x			
69	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>		x	x	x	x	x
70	Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>		x	x	x	x	x
71	Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>			x	x	x	x
72	Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>		x	x		x	
73	Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	Bijna bedreigd	x	x	x	x	x
74	Oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i>		x	x	x	x	x
75	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>		x	x	x	x	x
76	Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>		x	x		x	x
77	Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>			x	x		x
78	Groenling	<i>Chloris chloris</i>			x	x		
79	Barmsijs	<i>Acanthis flammea</i>		x				
80	Kleine Barmsijs	<i>Acanthis cabaret</i>			x			x
81	Putter	<i>Carduelis carduelis</i>				x		x
82	Sijs	<i>Spinus spinus</i>			x	x	x	x
83	IJsgors	<i>Calcarius lapponicus</i>			x	x		x
84	Dwerggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Zeldzaam					x
85	Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>						x
	Bijschrijfsorten							
1	Westelijke baardgrasmus			x				
2	Bonte tapuit			x				
3	Siberische tjiftjaf				x			
	Zoogdieren							
1	Grijze zeehond							
2	Gewone zeehond							
3	Konijn							